

DOMNIA LUI VLAD ŢEPEŞ

Prof. Pandia Oprea

Vlad Ţepeş (1448, 1456-1462, 1476) este continuatorul luptei românilor pe frontul antiotoman după dispariția lui **Iancu de Hunedoara**.

Peste exagerările din **Povestirile germane** s-a dovedit a fi o personalitate puternică, un dușman declarat al dezordinii, anarhiei și necinstei.

■ pentru a face față anarhiei feudale a recurs, pentru a-și atinge obiectivele, la mijloace care i-au șocat pe contemporani

■ sângeroasa **tragere în țepă** era folosită ca un oribil instrument de pedeapsă ce urmărea și să-i intimideze pe adversarii săi din țară și din afară

■ renumele de monstru sângeros i-a fost creat de sașii din **Brașov** și **Sibiu** după ce aceștia au intrat în conflict cu **Vlad Ţepeş** pe diferende economice

Viața sa scurtă și zbuciumată a culminat cu marea campanie antiotomană din 1461-1462:

- 1442-1448 - ostatec la turci
- 1448-1456 - pribeag în Moldova și Transilvania
- 1456-1462 – domn
- 1402-1475 - prizonier și deținut la **Buda**

Politica internă

Viața politică din Țara Românească cunoștea o anarhie feudală manifestată prin:

- interminabilele lupte pentru putere
- repetate schimbări de domni
- o boierime care se credea suverană pe domeniile lor și amestecul vecinilor hrăpăreți.

Conflictul cu boierii iscat în iarna 1458-1459 a dus la executarea unui mare număr de opozanți. Pentru a întări puterea centrală al a înțeles că are nevoie de ordine și stabilitate politică.

■ și-a aservit **sfatul domnesc** în care majoritatea o vor deține dregătorii fără nici o legătură cu marile familii nobiliare, într-o permanentă schimbare - unii dregători au fost ardeleni (Linart stolnic) sau moldoveni (Bratu de la Milcov), alții vechi credincioși ai tatălui său sau persoane cunoscute în pribegia din **Transilvania** sau **Moldova**

■ o altă dimensiune a autorității domnești a fost excesivă: severitatea cu care pedepsește încălcarea legii (tragerea în țepă)

■ la 4 septembrie 1456 **Vlad** îi înștiința pe brașoveni că este întrutotul credincios regelui maghiar **Ladislau** de „frica turcilor, care pun asupra țării sarcini mari cu neputință de suportat”

■ la 16 decembrie 1456 **Ladislau de Hunedoara**, fiul lui **Iancu** se plânge de necazurile, pagubele și supărările pricinuite de **Vlad** motiv pentru care pregătea un pretendent la **Brașov**

Politica sa economică a surpins prin măsurile luate:

• a anulat privilegiile negustorilor brașoveni și sibieni, obligându-i să respecte drepturile autohtonilor

• a interzis negustorilor ardeleni să mai cumpere direct de la producători, schimburile comerciale să se facă în „târgurile de la hotare” **cu negustori valahi**.

Vlad Ţepeş s-a preocupat de reorganizarea armatei:

• „oastea cea mică” – era formată din slugile și curtenii domnului și marii boieri, aparatul administrativ în vreme de pace

• „oastea cea mare” – era alcătuită din întregul poporul înarmat

• a format și o gardă personală de mercenari

• a ridicat, în rândul vitejilor, călăreți pentru merite deosebite, la rangul de pedestrași

Politica externă

Îndată ce autoritatea sa a fost solid înghegată, în 1459, **Vlad Ţepeş** a refuzat să mai plătească **haraciul** în valoare de 10.000 galbeni (echivala cu contravaloarea a 222 de sate). - răzvrătirea sa a coincis cu declanșarea unui război împotriva turcilor pe care papa urma să susțină războiul eu 100.000 de ducați, iar **Matei Corvin** cu 40.000 galbeni, sumă suficientă pentru a echipa 12.000 de oameni și 10 nave de război

■ în 1460 **Vlad Țepeș** încheie o alianță cu regele **Ungariei**, pe care turcii au încercat să o împiedice

■ prin diacul **Porții, Catavolinos, Vlad Țepeș** este chemat la **Constantinopol**, în vreme ce **Hamza Pașa** din **Vidin** are misiunea să-l prindă „fie cu vicleșug” fie eu alt chip.

■ 1461-1462 **Vlad Țepeș** a organizat campania surpriză din sudul Dunării, profitând de oboseala armatei otomane survenită după campania din **Asia Mică** împotriva lui **Uzun Asan**:

• a fost devastată o întinsă regiune între **Oblucița** și **Novoe Selo** și de la vărsarea Dunării până la **Rahova**

• prin vicleșug cetatea **Nicopole** și-a deschis porțile

• au pierit peste 20.000 turci, ceea ce face explicabilă groaza produsă de această campanie de pedepsire

■ în scrisoarea din 11 februarie 1402, **Vlad Țepeș** recunoaște că „a călcat pacea cu turcii” și că sultanul a stins alte neînțelegeri cu ceilalți, căci „toată furia și mânia și-o îndreaptă asupra noastră” în urma ajutorului cerut **Matei Corvin** l-a asigurat că-i va veni în sprijin, la 4 martie 1462, a părăsit **Buda** la sfârșitul lui august când campania era de mult încheiată

Campania antiotomană

Răzvrătirea lui **Vlad Țepeș** amenința stabilitatea dominației otomane în **Peninsula Balcanică**, răspunsul otomanilor fiind unul pe măsură.

La sfârșitul lui aprilie, începutul lui mai 1462, **Mehmed al II-lea** se îndreaptă spre a cuceri **Chilia** cu un efectiv de:

• 60.000 luptători

• o trupă navală transportată de 25 trireme

• 150 de alte vase

■ efectivele domnului valah nu depășeau 30.000 oșteni.

- la 15 mai 1462, în dreptul cetății **Turnu**, **Vlad Țepeș** încerca să oprească transbordarea trupelor turcești, fără a reuși

- la 4 iunie 1462 oștile otomane se îndreaptă spre **Târgoviște**

- **Vlad a pustiit totul în calea invadatorilor, silindu-i se suferă de foame și sete și prin lovitură rapidă date prin surprindere le crea o stare de insecuritate**

■ 16–17 iunie 1462 are loc **atacul nocturn** prin care însuși **Vlad** a pătruns personal noaptea în tabăra otomană în fruntea unei cete ajungând până aproape de cortul sultanului

- fără a se atinge scopul (uciderea sultanului), domnul a pricinuit grele pierderi turcilor care se retrag în dezordine

- după ce a înaintat până la **Târgoviște** cu armata sa, sultanul fără să reușească să obțină o victorie decisivă, a dat ordinul de retragere

În locul folosirii forței armatei, sultanul se folosește de arma politică și încheie cu boierii Țării Românești un acord prin care:

• se recunoștea suzeranitatea **Porții** și plata tributului

• a fost acceptată venirea pe tron a lui **Radu cel Frumos** (fratele lui Vlad), interpusul turcilor

■ la 15 august 1462 acesta era acceptat și de **Transilvania**

■ **Vlad Țepeș** se retrage în **Transilvania** de unde spera că va reveni cu ajutor militar, însă este arestat și întemnițat la **Buda**.

Își reia tronul ajutat de **Ștefan cel Mare** pentru o lună, la 26 noiembrie 1476, după care o conspirație boierească a pus capăt domniei și vieții sale.